

*NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKOJ ŽUPANIJE
ISTITUTO FORMATIVO DI SANITÀ PUBBLICA DELLA REGIONE ISTRIANA*

SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

ZARAZNE BOLESTI

*U ISTARSKOJ ŽUPANIJI
U 2020. GODINI*

Pula, listopad 2021.

K A Z A L O

str.

1. U V O D.....	1
2. PRIJAVLJENE ZARAZNE BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI	4
3. KAPLJIČNE ZARAZNE BOLESTI.....	7
4. CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI	19
5. ANTROPOZOONOZE	27
6. PARAZITARNE BOLESTI	29
7. SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI	30
8. TRANSMISIVNE BOLESTI.....	36
9. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI	37
10. ZAKLJUČAK.....	38

1. U V O D

Zarazne bolesti, čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku prijavljuju se temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07). Obvezi prijavljivanja podliježe svako oboljenje, smrt ili epidemija od Zakonom navedenih 99 bolesti, svaka sumnja na oboljenje od Brill-Zinsserove bolesti, kolere, kuge, pjegavca, žute groznice ili virusnih hemoragijskih groznica i SARS-a, svako izlučivanje klica trbušnog tifusa, nošenje antigena žutice tipa B i C, antitijela na virus sindroma stečenog nedostatka imuniteta; te svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa ili epidemiju nepoznatog uzroka.

Prijavu, koja se prosljeđuje Zavodu za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo podnosi zdravstveni djelatnik nadležnoj epidemiološkoj ispostavi. Iako, prema Pravilniku o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 23/94), postoji obveza prijavljivanja zaraznih bolesti u roku od 24 sata na temelju kliničke dijagnoze, a samo izuzetno nakon laboratorijske dijagnoze, to se rijetko događa. Prijave stižu sa zakašnjenjem, pa mnoge intervencije, kao što su anketiranje i epidemiološki izvid kojima je cilj rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze radi sprečavanja širenja zarazne bolesti, nisu dovoljno pravodobne i/ili svrsishodne.

Od 1. siječnja 2016. godine u Republici Hrvatskoj uveden je elektronički sustav evidencije prijava zaraznih bolesti. Zbog registracije u sustav prilikom prijavljivanja zarazne bolesti se od strane prijavitelja zahtijeva i upis OIB-a oboljele osobe.

Zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba, i Hrvatski zavod za javno zdravstvo obrađuju primljene prijave zaraznih bolesti mjesečno i godišnje.

Mjesečna i godišnja izvješća u obliku Biltena Zavod za javno zdravstvo Istarske županije dostavlja epidemiološkim ispostavama, ordinacijama obiteljske medicine, ordinacijama koje u skrbi imaju predškolsku populaciju, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, te tijelima republičke uprave nadležnim za poslove sanitarne inspekcije u Županiji.

Prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti između nadležne veterinarske stanice, odnosno tijela državne uprave nadležne za poslove veterinarstva, i epidemioloških ispostava postoji uzajamna obveza prijavljivanja antropozoonoza.

Prijavljivanje oboljenja - smrti od zarazne bolesti obavlja se na individualnom obrascu za sve bolesti osim za gripu. Gripa (influenza) se prijavljuje po dobnim skupinama na zbirnoj prijavi oboljenja-smrti od gripe za sedmodnevna razdoblja. Epidemije se, od strane epidemiologa u nadležnoj epidemiološkoj službi, prijavljuju na posebnom obrascu putem digitalne prijave. U epidemiološkim ispostavama Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije se svaka prijava u pisanom obliku unosi u Evidenciju prijava zaraznih bolesti, te u digitalni sustav koji je praćen od strane HZJZ.

U godišnjem izvješću korišteni su podaci iz individualnih prijava zaraznih bolesti, sedmodnevnih izvješća za gripu, te podaci iz evidencija koje se vode u Službi za epidemiologiju i Službi za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije.

2020. godina epidemiološki je specifična: započelo je pandemijsko razdoblje „nove“ zarazne bolesti. Posljednje takvo (medicinski-povijesno) razdoblje opisano je pojavom

pandemije influence H1N1 1918/1919. (poznata kao „španjolska gripa“).

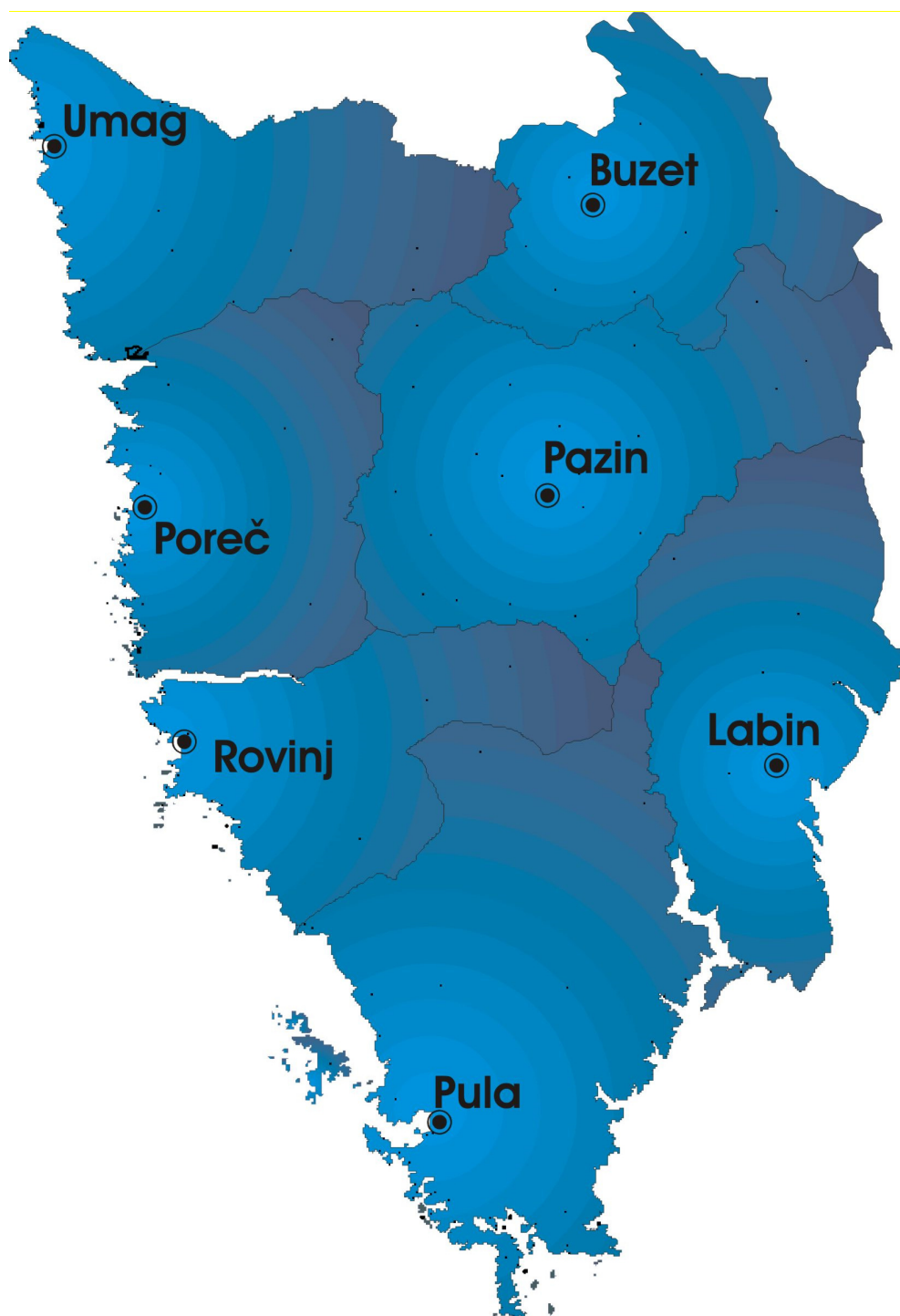
Do sada nova, ali iz svega dosadašnjeg vremenski kratkog razdoblja (9 mjeseci u 2020. godini), te iz dosadašnjih stručnih i znanstvenih iskustava, COVID-19 je izuzetno zahtijevna pandemijska virusna zarazna bolest.

Organizacija zdravstvene službe, po pitanju COVID-19 oboljenja, novom se pandemijom našla pred velikim i zahtjevnim novim izazovima i u velikom opterećenju. Cjelokupna zdravstvena djelatnost na svim razinama zdravstvene zaštite pučanstva, doslovno je na dnevnoj bazi doživljavala potrebu za vrlo brzim reagiranjima u provedbi i prilagodbi epidemioloških mjera (reguliranih centralno za cijelu državu od strane Nacionalnog stožera RH) kako bi se ograničilo širenje SARS CoV-2 virusa.

Registracija osoba oboljelih od COVID-19, kao i osoba u samoizolaciji zbog rizika oboljenja od iste, vođena je u digitalnoj platformi uspostavljenoj za cijelu RH.

Pred kraj 2020. U RH je započelo besplatno cijepljenje dostupnim cjepivima protiv COVID 19 virusa.

Prijavljene zarazne bolesti prikazane su prema epidemiološkim područjima koja pokrivaju ispostave Službe za epidemiologiju NZZJZ IŽ Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj i Umag.

Slika 1. Epidemiološka područja u Istarskoj županiji

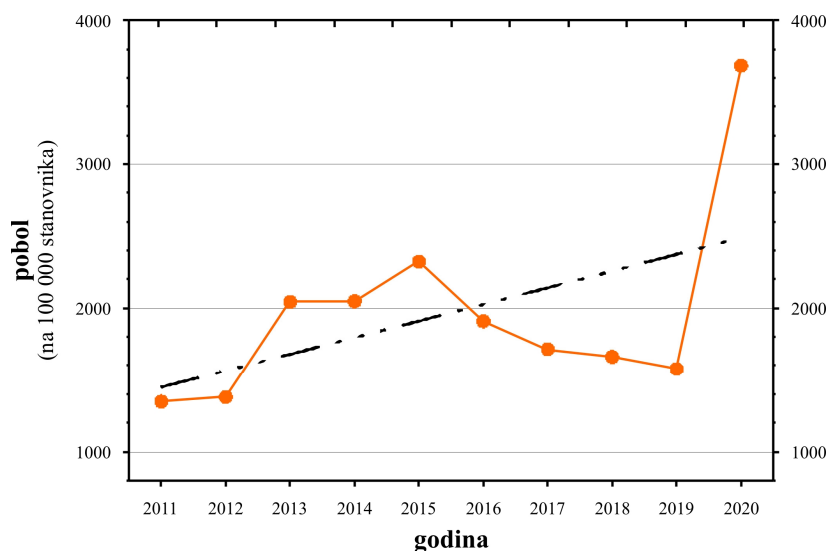
2. PRIJAVLJENE ZARAZNE BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti u Istarskoj županiji je u 2020. godini prijavljeno 7744 slučajeva zaraznih bolesti, što je dvostruko više od prethodne godine (7744/3280). Povećanje broja prijava zaraznih bolesti uglavnom se odnosi na veliki broj registriranih prijava nove zarazne bolesti: COVID-19. Pobol je u ovogodišnjem biltenu zaraznih bolesti izračunavan prema procjeni Državnog zavoda za statistiku RH po kojoj je u Istarskoj županiji sredinom 2020. bilo 210 083 stanovnika.

Tablica 1.

Broj prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

Godina	Broj prijava	Pobol na 100.000 st.
2011.	2772	1347
2012.	2870	1379
2013.	4253	2044
2014.	4261	2048
2015.	4834	2324
2016.	3973	1910
2017.	3568	1715
2018.	3456	1661
2019.	3280	1576
2020.	7744	3686

Slika 2. Kretanje pobola od zaraznih bolesti na području Istarske županije u razdoblju od 2011. do 2020. godine

Na tablici 2. prikazane su prijavljene zarazne bolesti u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima.

Tablica 2. Prijavljene zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini

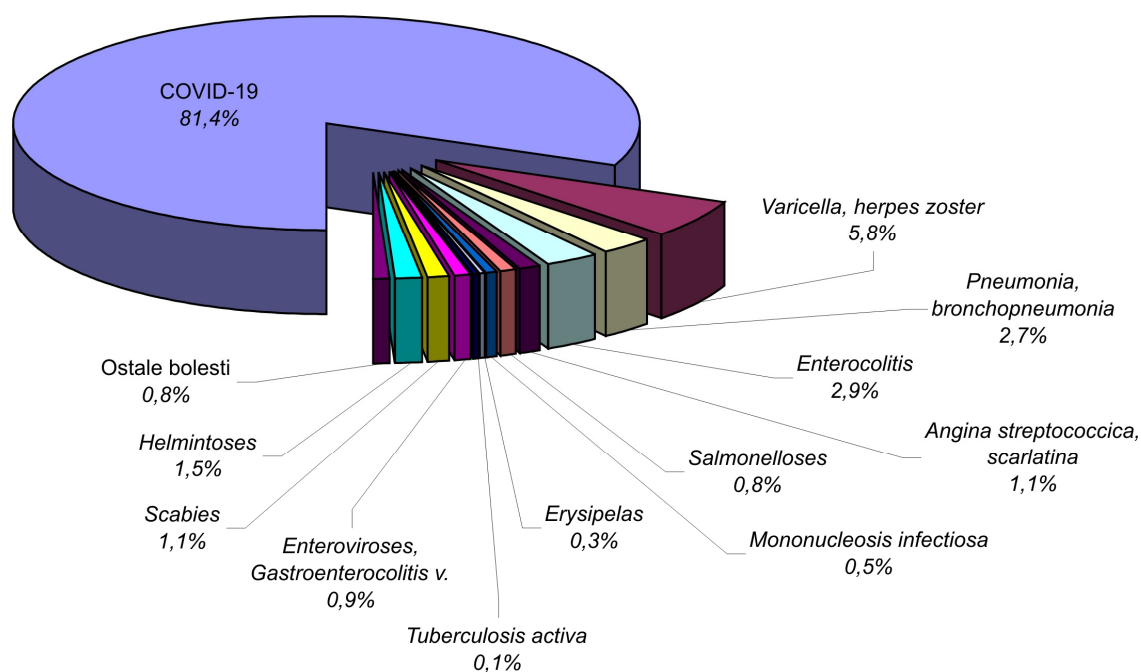
Red. br.	BOLEST	2 0 2 0.								2019.
		BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG	ISTARSKA ŽUPANIJA	
1.	Angina streptococcica	5	3	6	14	7		23	58	257
2.	Chlamydiae i ostale SPB						2		2	6
3.	Campylobacteriosis	1	3	3	1	4	3	4	19	22
4.	Enterocolitis	14	62	13	25	36	8	69	227	564
5.	Enterovirosis	4		6	4	3	15	32		126
6.	Erysipelas	2	2	3	4	7	2	6	26	58
7.	Febris haemorrhagica cum syndroma renale								1	1
8.	Gastroenterocolitis virosa	5	18	3	1	4	3	2	36	227
9.	Gonorrhoe						1			
10.	Helmitoses	3	21	4	22	15	24	30	119	130
11.	Hepatitis vir. B						1		1	1
12.	Hepatitis vir. C		1	1	2	2			6	8
13.	Nosilac HBsAg									1
14.	Herpes zoster	10	28	16	11	54	8	13	140	237
15.	Kliconoštvo salmonellae				1	5	1		7	20
16.	Lambliasis									8
17.	Legionellosis									1
18.	Morbus Creutzfeldt-Jakob									1
19.	Lyme-borreliosis	1	3	1	2	1	1	4	13	23
20.	Meningitis purulenta						1		1	1
21.	Meningitis virosa									1
22.	Mononucleosis inf.	2	8	3	5	11	2	6	37	95
23.	Inv. bolest uzrokovana Strept. pneumoniae									2
24.	Parotitis epidemica							1	1	
25.	Pediculosis/capitis/corporis		2	3	1	1	1		8	18
26.	Pneumoni-Bronchopn.	22	10	20	44	74	20	20	210	340
27.	Salmonellosis		8	2	12	29	1	2	54	58
28.	Scabies	1	14	5	13	34	5	12	84	171
29.	Scarlatina	8	2	4	6	1	3	3	27	94
30.	Sepsis purulenta		2	1		2			5	5
31.	Syphilis		1						1	2
32.	Toxiinfectio aliment.					1			1	2
33.	Toxoplasmosis			1					1	1
34.	Tuberculosis act.		2		2	7			11	12
35.	Yersiniosis									1
36.	Varicella	47	11	19	107	96	11	18	309	786
37.	COVID -19	401	715	857	762	2261	382	929	6307	-
	UKUPNO	526	916	971	1039	2656	494	1142	7744	3280
38.	Influenza	23	565	44	253	232	97	288	1502	2835

Na tablici 3. prikazano je 10 najčešćih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2020. i 2019. godini. Obzirom na uključenje COVID 19 oboljenja tablica je proširena na više od 10 najčešćih zaraznih bolesti, kako bi se omogućila usporedba sa prošlom godinom.

Tablica 3.

Najčešće zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2020. i 2019. godini

<i>BOLEST</i>	2020.			2019.		
	<i>Broj</i>	<i>%</i>	<i>Rang</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>	<i>Rang</i>
COVID-19	6307	81,4	1	-	-	-
Varicella, herpes zoster	449	5,8	2	1023	31,2	1
Enterocolitis	227	2,9	3	564	17,2	2
Pneumonia, bronchopneumonia	210	2,7	4	340	10,4	4
Helmintoses	119	1,5	5	130	3,9	7
Angina streptococcica, scarlatina	85	1,1	6	351	10,7	3
Scabies	84	1,1	7	171	5,2	6
Enteroviroses, Gastroenterocolitis virosa	68	0,9	8	353	10,7	3
Salmonellos, kliconoštvo Sallmonelae	61	0,8	9	58	1,8	9
Mononucleosis infectiosa	37	0,5	10	95	2,9	8
Erysipelas	26	0,4	11	58	1,8	9
Tuberculosis activa	11	0,1	12	12	0,4	10
Ostale bolesti	60	0,8	-	125	3,8	-
UKUPNO	7744	100,0		3280	100,0	

Slika 3. Udio pojedinih skupina bolesti u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini

3. KAPLJIČNE ZARAZNE BOLESTI

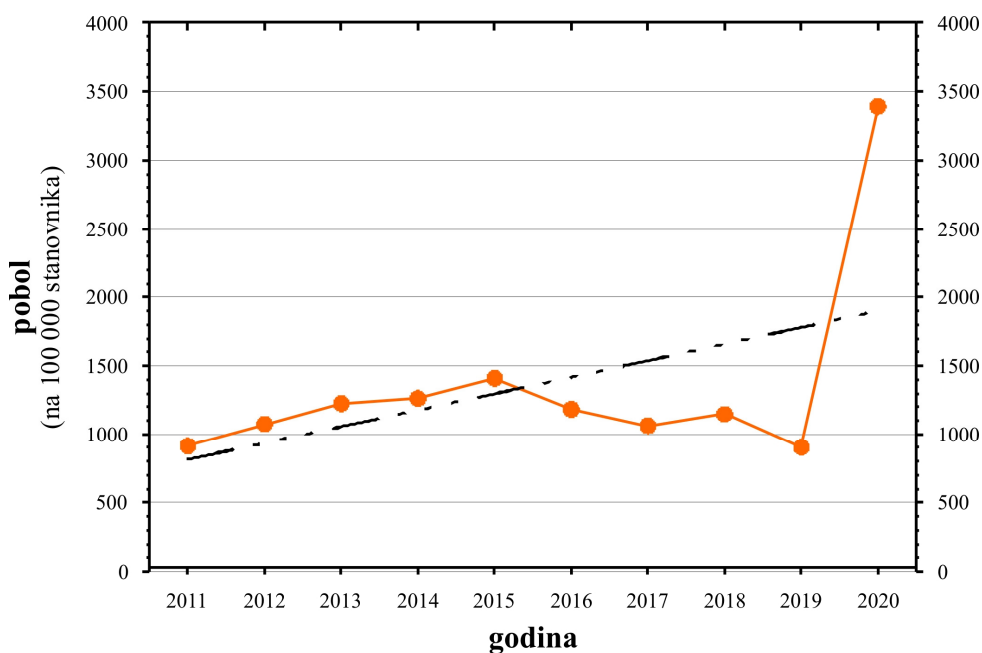
U razdoblju od 2011. do 2019. godine udio kapljičnih zaraznih bolesti u ukupnom broju svih prijavljenih zaraznih bolesti kretao se od 57,3 % u 2019. godini do 77,9% u 2012. godini.

U 2020. godini, pojavom pandemije COVID-19, koja je individualnim prijavama uključena u grupu kapljičnih zaraznih bolesti, udio istih iznosi 92% svih prijavljenih zaraznih bolesti. Pobol, u odnosu na procjenu DZS za sredinu 2020. godine, u 2020. iznosi 3392/100.000 stanovnika.

Tablica 4.

Kapljične zarazne bolesti u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

<i>Godina</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>	<i>Pobol na 10000 stanovnika</i>
2011	1879	67,8	913
2012	2235	77,9	1074
2013	2548	59,9	1225
2014	2626	61,6	1262
2015	2933	60,6	1409
2016	2459	61,9	1182
2017	2210	62,0	1062
2018	2387	69,0	1147
2019	1881	57,3	904
2020	7125	92,0	3392

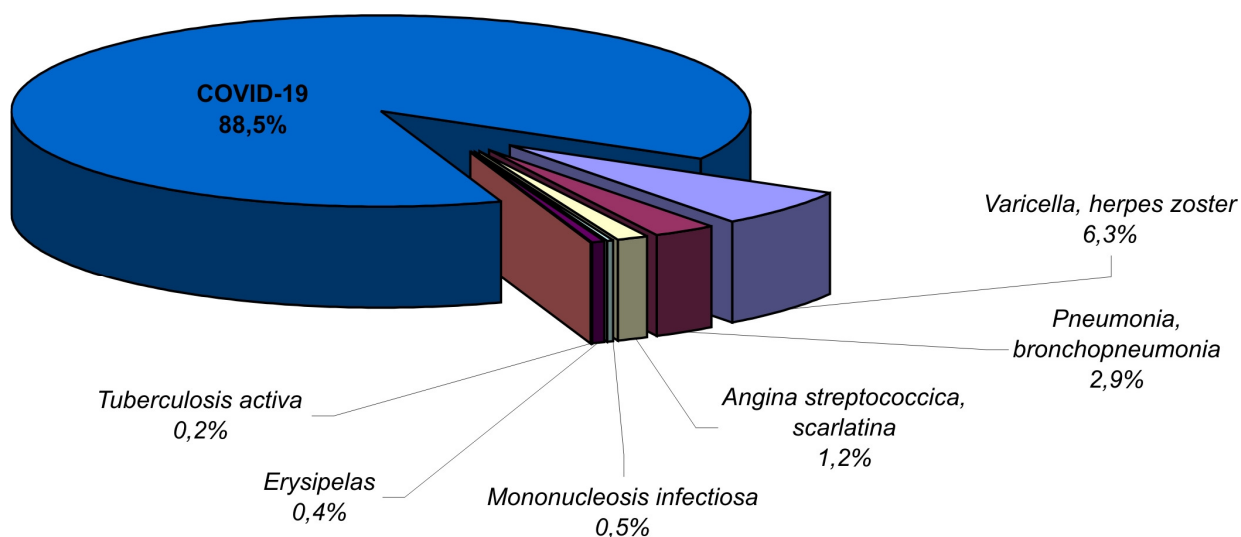
Slika 4. Kretanje pobola od kapljičnih zaraznih bolesti na području IŽ u razdoblju od 2011. do 2020. godine

U 2020. godini u grupi respiratornih bolesti koje se prenose kapljičnim putem vodeće mjesto pripalo je novoj pandemijskoj bolesti, sa višestrukim smanjenjem ostalih kapljičnih zaraznih bolesti: vodenih kozica i herpes zoster, streptokokne angine i šarlaha, te upale pluća. Također se, u apsolutnim brojevima smanjio broj ostalih kapljično prenosivih zaraznih bolesti.

Tablica 5.

Kapljične zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini

<i>Bolest</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
COVID 19	6307	88,5
Varicella, herpes zoster	449	6,3
Angina streptococcica, scarlatina	85	1,2
Pneumonia, bronchopneumonia	210	3,0
Mononucleosis infectiosa	37	0,5
Erysipelas	26	0,4
Tuberculosis activa	11	0,1
Ukupno	7125	100,0

Slika 5. Udio pojedinih kapljičnih zaraznih bolesti u ukupnom broju prijavljenih kapljičnih zaraznih bolesti na području Istarske županije u 2020. godini

COVID-19

U ovogodišnjem biltenu o prikazu zaraznih bolesti u Istarskoj županiji pojavljuje se nova kapljična zarazna bolest COVID-19 (**CO**rona **VI**rus **D**isease-2019). Uzročnik je RNA virus iz skupine Coronaviridae: SARS CoV-2. Udio od 88,5% je COVID-19 oboljenje u 2020. postavio na visoko 1. mjesto među kapljično prenosivim zaraznim bolestima u Istarskoj županiji, te visoko 1. mjesto među svim prijavljenim zaraznim bolestima (81,4%)

U razdoblju od ožujka do prosinca 2020. godine je na području Istarske županije registrirano 6307 slučajeva COVID-19 oboljenja. 16 slučajeva registrirano je sa smrtnim ishodom.

U odnosu na popis stanovništva iz 2011. (208055 stanovnika) gruba stopa incidencije iznosi 3031,4/100.000 st.

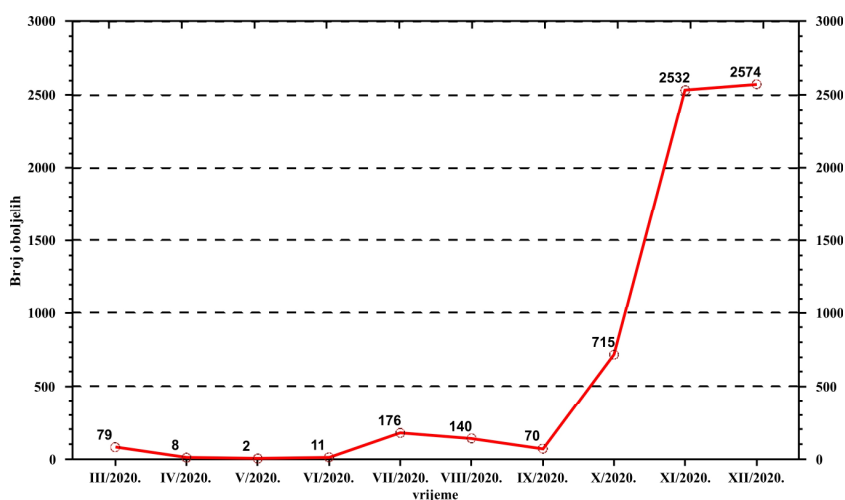
U odnosu na projekcije Državnog zavoda za statistiku RH, po kojoj je u Istarskoj županiji sredinom 2020. godine bilo 210083 stanovnika, incidencija COVID-19 iznosi 3000,2/100.000 stanovnika.

U slijedećim tablicama prikazana je distribucija oboljelih i umrlih po epidemiološkim područjima, po kalendarskim mjesecima 2020. godine, te po dobi oboljelih.

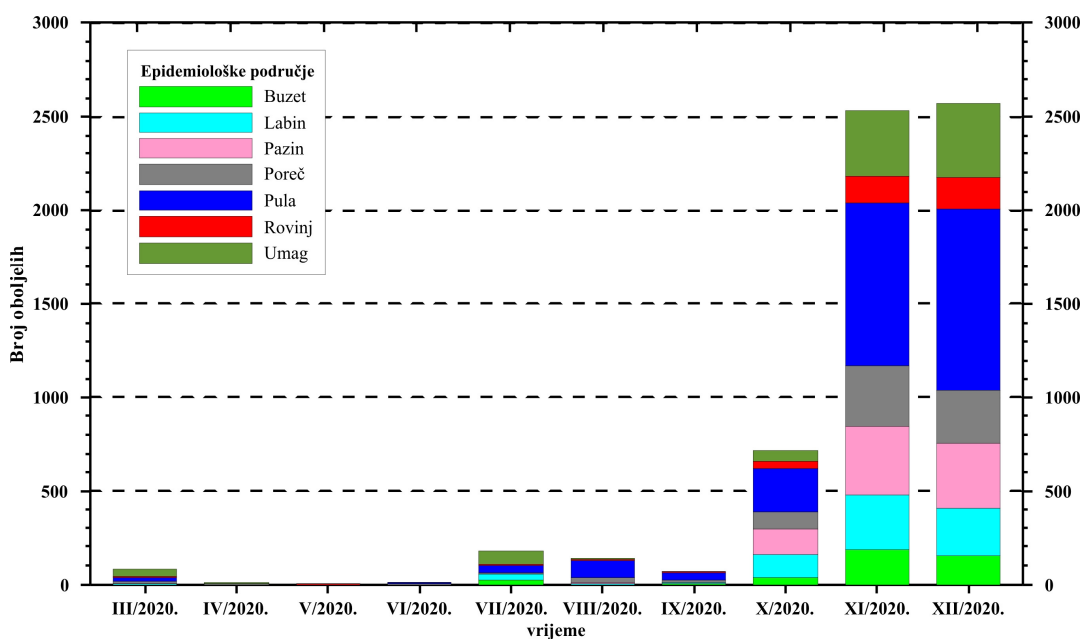
Tablica 6:

Broj oboljelih/umrlih od COVID-19 po epidemiološkim područjima i kalendarskim mjesecima u 2020. godini u Istarskoj županiji

2020	III		IV		V		VI		VII		VIII		IX		X		XI		XII		ukupno	
	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U
Buzet	0		0		0		0		26		0		5		35		184		151		401	
Labin	3		0		0		0		26		3		4		123		296	1	260	1	715	2
Pazin	3		0		0		0		2		5		4		136		364		343		857	
Poreč	9		4	1	0		1		5		30		7		94		327		285	1	762	2
Pula	20		0		0		10		41		88	1	42		229		865	2	966	1	2261	4
Rovinj	5		1		2		0		4		6		3		44		147	1	170		382	1
Umag	39	2	3		0		0		72	4	8	1	5		54		349		399		929	7
Ukupno	79	2	8	1	2		11		176	4	140	2	70		715		2532	4	2574	3	6307	16

Slika 6. Broj oboljelih od COVID-19 po kalendarskim mjesecima u 2020. godini u Istarskoj županiji

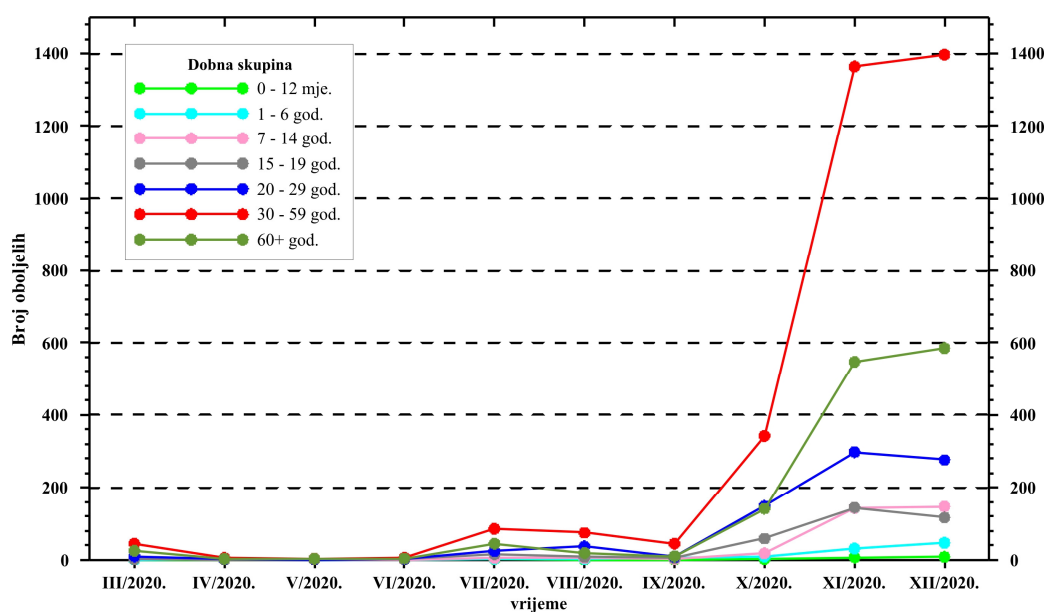

Slika 7. Broj oboljelih od COVID-19 po kalendarskim mjesecima i epidemiološkim područjima u 2020. godini u Istarskoj županiji

Tablica 7.

Broj oboljelih po dobnim skupinama i kalendarskim mjesecima u 2020. godini u Istarskoj županiji

mj./2020.	0-12mj.	1-6 god.	7-14 god.	15-19 god.	20-29 god.	30-59 god.	60+ god.	ukupno
III/2020.	0	0	1	1	9	44	24	79
IV/2020.	0	1	0	0	1	4	2	8
V/2020.	0	0	0	0	0	2	2	4
VI/2020.	0	0	0	1	2	5	3	11
VII/2020.	1	2	4	15	23	85	44	174
VIII/2020.	0	1	4	7	36	74	18	140
IX/2020.	0	5	1	4	7	44	9	70
X/2020.	1	8	17	58	148	342	141	715
XI/2020.	6	30	143	144	298	1364	547	2532
XII/2020.	7	46	147	116	276	1397	585	2574
UKUPNO	15	93	317	346	800	3361	1375	6307

Slika 8. Distribucija oboljelih po dobnim skupinama i kalendarskim mjesecima u 2020. godini u Istarskoj županiji

VARICELLA, HERPES ZOSTER

Vodne kozice i herpes zoster ustaljeno su bile najčešće bolesti od svih prijavljenih bolesti. U 2020. godini ove bolesti čine 5,8% od ukupnog broja prijavljenih zaraznih bolesti, pobol je 213,7/100000 stanovnika. Vodene kozice i herpes zoster prikazujemo zajedno zbog iste etiologije, radi se o dva klinička entiteta uzrokovana istim uzročnikom (varicella zoster virusom).

Tablica 8.

Varicella i herpes zoster u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2011	1041	35	143	104	211	361	94	93
2012	1534	30	374	223	165	496	199	47
2013	1427	236	86	209	206	220	105	365
2014	1399	25	179	66	294	404	114	316
2015	1464	116	100	68	172	684	124	200
2016	1179	25	133	271	201	249	257	43
2017	1211	15	95	86	207	428	212	168
2018	1511	22	226	166	102	549	183	263
2019	1023	28	262	226	131	214	96	66
2020	449	57	39	35	118	150	19	31

ANGINA STREPTOCOCCICA, SCARLATINA

Streptokokna angina i šarlah su u dužem vremenskom razdoblju bile među najučestalijim prijavljenim zaraznim bolestima. U 2020. godini su na 6. mjestu svih prijavljenih zaraznih bolesti, i na 3. mjestu kapljичnih zaraznih bolesti. U 2020. je broj prijave višestruko manji nego prethodne godine (85/351).

Tablica 9.

Streptokokna upala grla i šarlah u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020.g.

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2011	275	12	8	21	32	175	17	10
2012	207	3	8	29	38	120	8	1
2013	407	22	16	24	82	252	2	9
2014	491	13	32	17	150	197	11	71
2015	541	2	14	10	215	177	22	101
2016	587	4	14	46	155	208	43	117
2017	413	2	7	32	152	84	27	109
2018	293	0	6	26	92	67	21	81
2019	351	26	15	35	148	44	7	76
2020	85	13	5	10	20	8	3	26

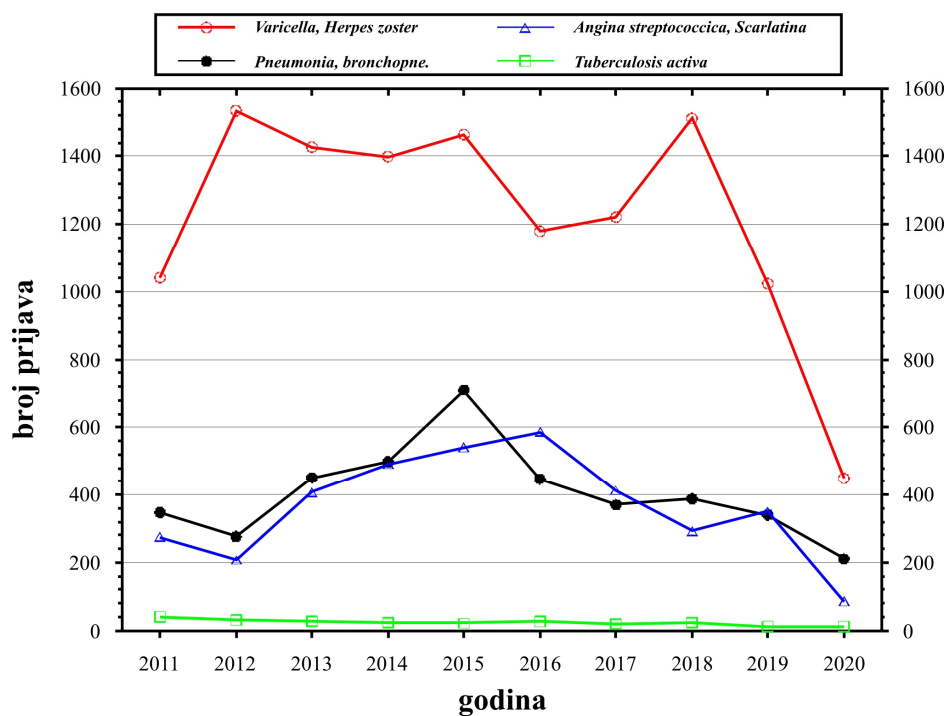
PNEUMONIA, BRONCHOPNEUMONIA

Od 1993. godine upala pluća se prijavljuje bez obzira na etiologiju, odnosno na temelju kliničke slike. 2020. godine je prijavljeno 340 slučajeva pneumonije. Upala pluća je u protekloj godini na 3. mjestu kapljичnih zaraznih bolesti i na 4. mjestu od deset najčešćih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji.

Tablica 10.

Pneumonia, bronchopneumonia u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. g.

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2011	347	23	57	30	47	116	40	34
2012	276	23	56	13	41	106	21	16
2013	451	7	95	16	65	180	49	39
2014	498	10	94	22	89	193	46	44
2015	710	6	108	64	86	280	46	68
2016	447	5	90	34	81	164	41	32
2017	370	2	38	32	50	181	34	33
2018	387	4	65	28	78	136	32	44
2019	340	12	46	38	55	116	42	31
2020	210	22	10	20	44	74	20	20

Slika 9. Kretanje najčešćih kapljičnih zaraznih bolesti i tuberkuloze u IŽ u razdoblju od 2011. do 2020. godine

TUBERCULOSIS ACTIVA

U 2020. godini prijavljeno je 11 slučajeva tuberkuloze, što je manje od prethodne godine (11/12).

Tablica 11.

Novooboljeli od aktivne tuberkuloze u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2011	40	-	4	-	5	27	3	1
2012	30	1	2	1	1	20	4	1
2013	27	0	2	1	1	19	3	1
2014	23	0	0	4	0	15	2	2
2015	21	0	3	0	2	11	2	3
2016	26	0	1	0	6	14	2	3
2017	19	1	0	1	2	10	0	5
2018	23	0	1	1	1	12	3	5
2019	12	0	1	0	0	8	2	1
2020	11	0	2	0	2	7	0	0

Tablica 12.

Kretanje bolesnika s aktivnom TBC svih organa u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

<i>Godina</i>	<i>Novooboljeli</i>	<i>Incidencija na 100000 stanovnika</i>
2011	40	19,4
2012	30	14,4
2013	27	12,9
2014	23	11,1
2015	21	11,1
2016	26	12,5
2017	19	9,1
2018	23	11,0
2019	12	5,8
2020	11	5,2

Tablica 13.

Oboljeli od tuberkuloze 2020. godine u Istarskoj županiji, prema glavnoj dijagnozi

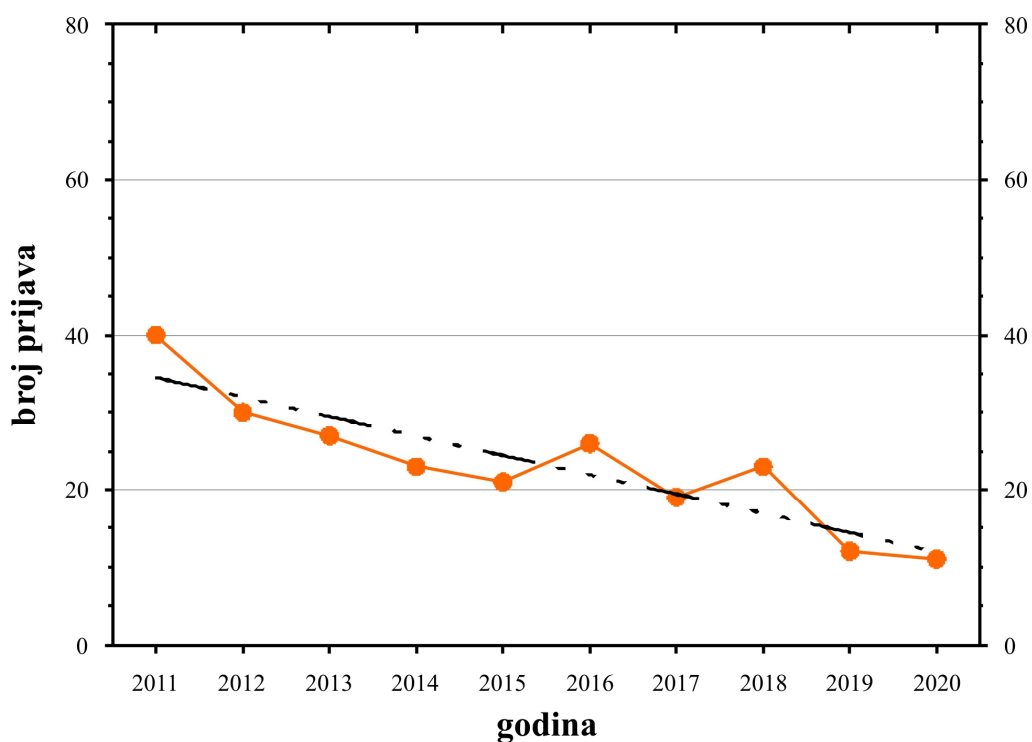
<i>Glavna dijagnoza</i>	<i>Apsolutni broj</i>	<i>%</i>
Plućna	11	100,0
UKUPNO	11	100,0

Tablica 14.

Oboljeli od tuberkuloze svih oblika od 2011. do 2020. godine u Istarskoj županiji kod kojih je bolest dokazana bakteriološki

<i>Godina</i>	<i>Novooboljeli</i>	<i>BK+</i>	<i>BK+ %</i>
2011	40	28	70,0
2012	30	16	53,3
2013	27	13	48,2
2014	23	17	73,9
2015	21	13	61,9
2016	25	21	84,0
2017	19	18	94,7
2018	23	21	91,3
2019	12	11	91,7
2020	11	11	100,0

BK+ = uzorak pozitivan u kulturi ili mikroskopski pozitivan prema kriterijama Naputka za suzbijanje i sprečavanje tuberkuloze ("Narodne novine" br. 70/98, str. 1617).

Slika 10. Kretanje bolesnika s aktivnom TBC svih organa u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

U 2020. godini u Laboratorij za tuberkulozu ZZJZ IŽ dostavljena su 1409 uzorka na obradu, što je manje u odnosu na prethodnu godinu.

Najčešće dostavljeni uzorci su sputum i bronhoskopski uzorci, dok su drugi dostavljeni uzorci rjeđi (pleuralni punktati, lavat želuca).

Test na rezistenciju učinjen je na 11 uzoraka, nije bilo pozitivnih nalaza rezistencije uzročnika.

Tablica 15.

Pregled rada Laboratorija za bakterijsku dijagnostiku tuberkuloze ZZJZ IŽ u 2020. i 2019. godini

<i>Vrsta pretrage</i>	2020		2019	
	<i>Broj</i>	<i>Pozitivnih nalaza</i>	<i>Broj</i>	<i>Pozitivnih nalaza</i>
Ukupno uzoraka	1049	36	1596	42
Mikroskopija	848	11	1226	11
Kultivacija	1006	25	1544	31
Test rezistencije	11	-	11	-
Atipične mikobakterije	2	2	4	4

Tablica 16.

Vrste i broj primljenih uzoraka i rezultati pretraga na tuberkulozu u 2020. godini

<i>Vrsta uzorka</i>	<i>Ukupno</i>	<i>Direktna mikroskopija</i>			<i>Kultivacija</i>			
		<i>poz. TBC</i>	<i>poz. NTM</i>	<i>neg.</i>	<i>poz. TBC</i>	<i>poz. NTM</i>	<i>neg.</i>	<i>Infi-cirani</i>
Sputum	496	11	8	477	22	8	463	9
Bronhoskop.uzorci	275	-	275	-	1	-	273	2
Lavat želuca	9	-	-	9	-	-	7	2
Pleuralni punktati	73	-	-	73	2	-	71	-
Stolica	4	-	-	-	-	-	3	1
Urin	174	-	-	-	-	-	170	4
Punktati	2	-	-	2	-	-	3	-
Bris rane	3	-	-	3	-	-	3	-
Iscjedak	1	-	-	1	-	-	1	-
Likvor	8	-	-	8	-	-	8	-
Menstrualna krv	3	-	-	-	-	-	3	-
Uzorak krvi	1	-	-	-	-	-	1	-
Ukupno	1049	11	8	848	25	8	1006	11

INFLUENZA

U 2020. godini (sezona 2019/2020.) prijavljena su 1502 slučaja gripe.

U siječnju 2020. registrirano je 156 slučajeva, u veljači 601 slučaj, a u ožujku 723 slučajeva. U travnju 2020. prijavljena su 22 slučaja, nakon čega tijekom 2020. više nije bilo prijava oboljelih od gripe.

Tablica 17.

Influenza u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

GODINA	UKUPNO	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG
2011	2461	287	1080	258	106	357	92	301
2012	2443	180	427	403	384	397	167	485
2013	3402	110	801	623	422	1091	141	214
2014	1088	22	591	15	52	117	212	79
2015	4466	205	1594	410	467	1043	408	339
2016	855	37	192	74	214	133	152	53
2017	3011	100	972	232	570	432	213	492
2018	2685	172	613	195	394	697	310	304
2019	2385	46	833	282	332	515	106	271
2020	1502	23	565	44	253	232	97	288

Tablica 18.

Raspodjela oboljelih od gripe u 2020. godini po dobnim skupinama

<i>Dobna skupina (godine)</i>	<i>Broj oboljelih</i>
0 - 1	24
1 - 4	163
5 - 6	147
7 - 14	514
15 - 19	121
20 - 29	103
30 - 64	398
65 +	32
Ukupno	1502

Ostale kapljice zarazne bolesti koje suzbijamo obveznim cijepljenjem prijavljuju se u malom broju, ili nema prijava oboljenja (ospice, rubeola, pertusis) zbog, još uvijek visokog, cjepnog obuhvata djece u Istarskoj županiji.

MORBILLI, RUBEOLA, PERTUSSIS – u 2020. godini nema prijava ospica, crljenke i pertusisa u Istarskoj županiji.

PAROTITIS EPIDEMICA – u 2020. godini prijavljen je jedan slučaj zaušnjaka, radi se o necijepljenoj osobi.

MENINGITIS - u 2020. godini registriran je 1 slučaj upale moždanih ovojnica, prijavljen kao bakterijski meningitis (meningitis purulenta).

4. CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI

U 2020. godini u Istarskoj županiji prijavljeno je 495 slučajeva crijevnih zaraznih bolesti. Pobol je 236/100.000 stanovnika, što je manje nego prethodne godine (236/552).

U razdoblju od 2010. do 2019. godine udio crijevnih zaraznih bolesti među prijavama zaraznih bolesti kreće se od 17,2% u 2010. do 35,0% u 2019. godini.

U 2020. godini udio crijevnih zaraznih bolesti u odnosu na sve prijavljene iznosi 5,8%, što je najniže registrirani postotak u odnosu na višedesetljetna razdoblja.

Tablica 19.

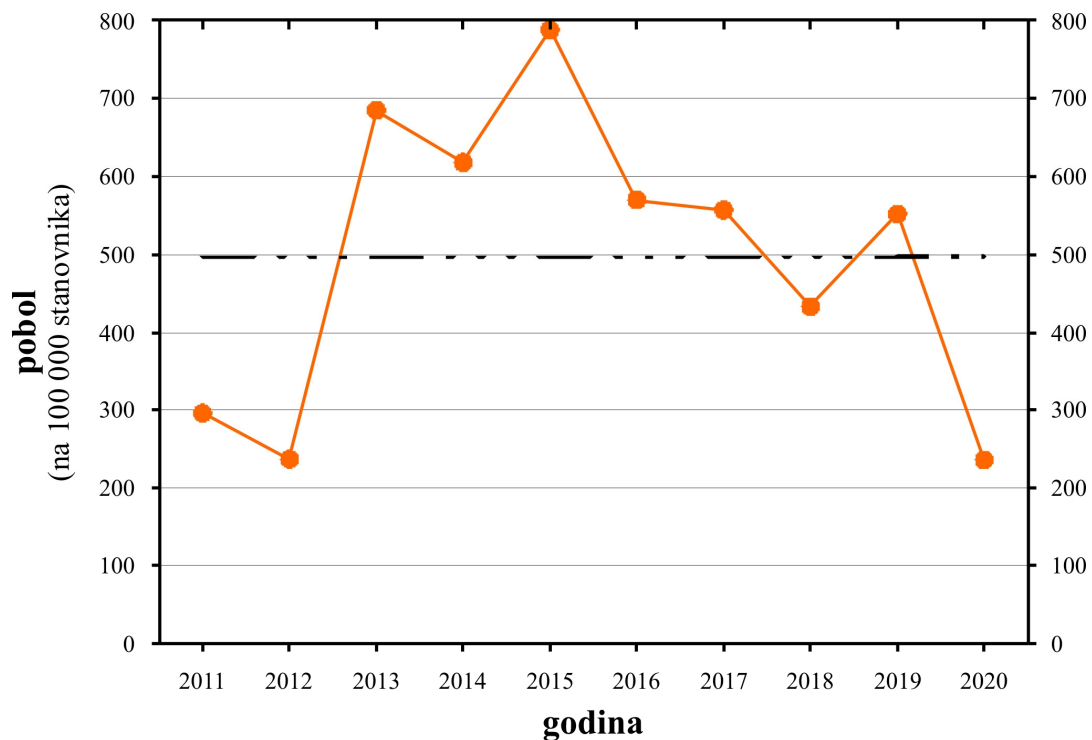
Crijevne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

<i>Godina</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>	<i>Pobol na 100000 stanovnika</i>
2011	610	22,0	296
2012	494	17,2	237
2013	1425	33,5	685
2014	1286	30,2	618
2015	1639	33,9	788
2016	1187	29,8	570
2017	1159	32,4	557
2018	900	26,0	433
2019	1149	35,0	552
2020	495	5,8	236

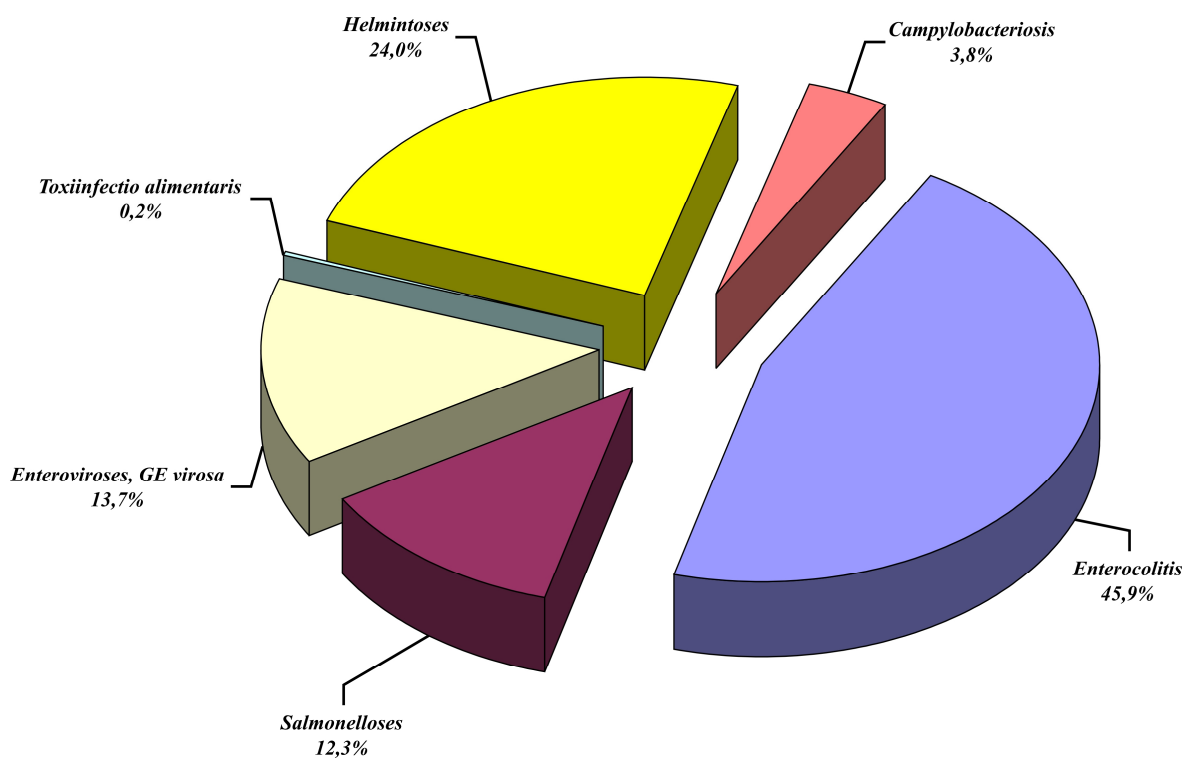
Tablica 20.

Crijevne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini

<i>Bolest</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>
Enterocolitis	227	45,9
Helmintoses	119	24,0
Enteroviroses, GE virosa	68	13,7
Salmonelloses, kliconoštvo Sallmonelae	61	12,3
Campylobacterosis	19	3,9
Toxoinfectio alimentaris	1	0,2
Ukupno	495	100,0

Slika 11. Kretanje crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

Slika 12. Udio pojedinih crijevnih zaraznih bolesti u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini

ENTEROCOLITIS ACUTA, ENTEROVIROSIS, GASTROENTERITIS ACUTA

Akutni enterokolitis najčešća je bolest iz grupe crijevnih zaraznih bolesti (45,9%), a u tijeku 10-godišnjeg razdoblja jedna je od najčešćih prijavljenih zaraznih bolesti. U 2020. godini registrirano je samo 227 slučajeva. Pobol od akutnog enterokolitisa u 2020. godini izuzetno je nizak i iznosi 130,9/100.000 stanovnika.

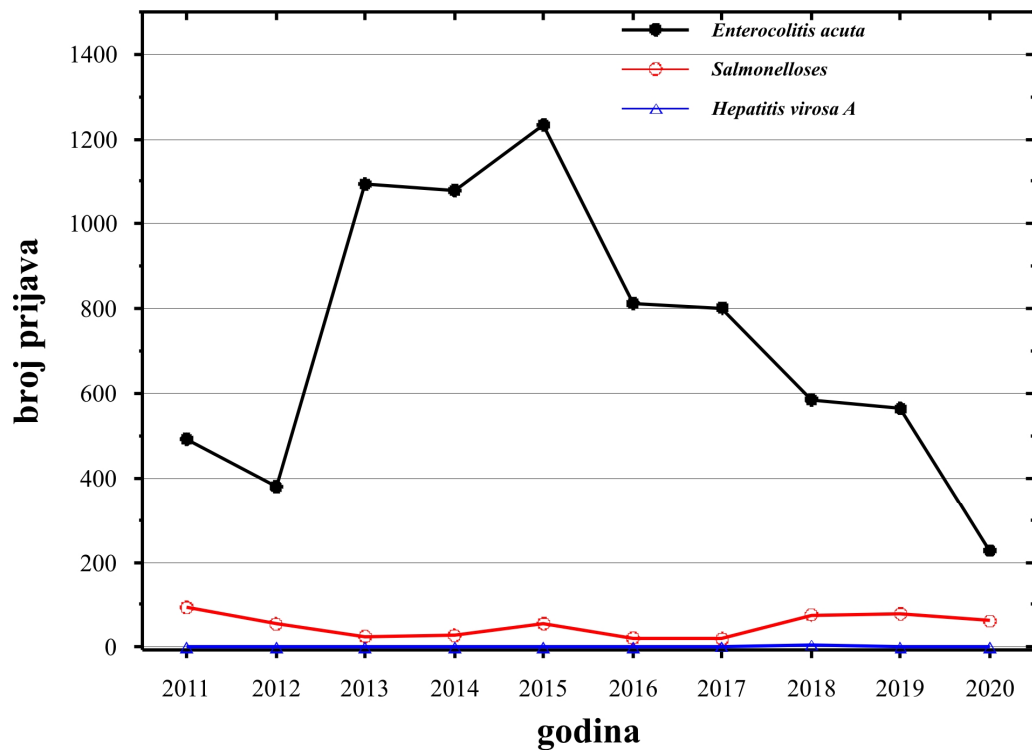
U proširenom obuhvatu i prijave enteroviroza i akutnog gastroenteritisa također spadaju u klinički entitet enterokolitisa; uglavnom se radi o oboljenjima virusne etiologije, ali sa različitim MKB šiframa u prijavama zarazne bolesti (A09.0, B04.8).

Ukupan broj prijava akutnog enterokolitisa, enteroviroza i akutnog gastroenteritisa u 2020. godini iznosi 295; pobol je, kao i kod izdvojenog akutnog enterokolitisa izuzetno nizak u odnosu na višegodišnje razdoblje i iznosi 140,4/100. 000 stanovnika.

Tablica 21.

Enterocolitis ac. u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2011	492	29	129	17	23	122	72	100
2012	379	20	43	19	44	116	66	71
2013	1093	61	194	28	142	400	74	194
2014	1079	61	234	63	217	217	86	201
2015	1233	79	211	63	259	217	135	269
2016	813	53	166	53	114	116	105	206
2017	802	31	267	44	94	114	70	182
2018	585	15	160	20	99	75	78	138
2019	564	28	179	17	81	67	50	142
2020	227	14	62	13	25	36	8	69

Slika 13. Kretanje nekih crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županij u razdoblju od 2011. do 2020. godine

HELMINTOSES

Unatrag više godina prijavljuje se veći broj slučajeva helmintijaze. U 2020. godini je prijavljeno 119 slučajeva; što ovu crijevnu infestaciju smješta na 2. mjesto među prijavljenim crijevnim zaraznim bolestima, s udjelom od 24 %.

SALMONELLOSES

Zbog karakteristične kliničke slike i puta prijenosa salmoneloze se, iako spadaju u zoonoze, opisuju u grupi crijevnih zaraznih bolesti.

Salmoneloze su na 4. mjestu među crijevnim zaraznim bolestima, a u 2020. godini se salmoneloze i kliconoštvo salmonele nalaze na 9. mjestu među 12 najčešće prijavljenih zaraznih bolesti.

Tablica 22.

Salmoneloze i kliconoštvo salmonele u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

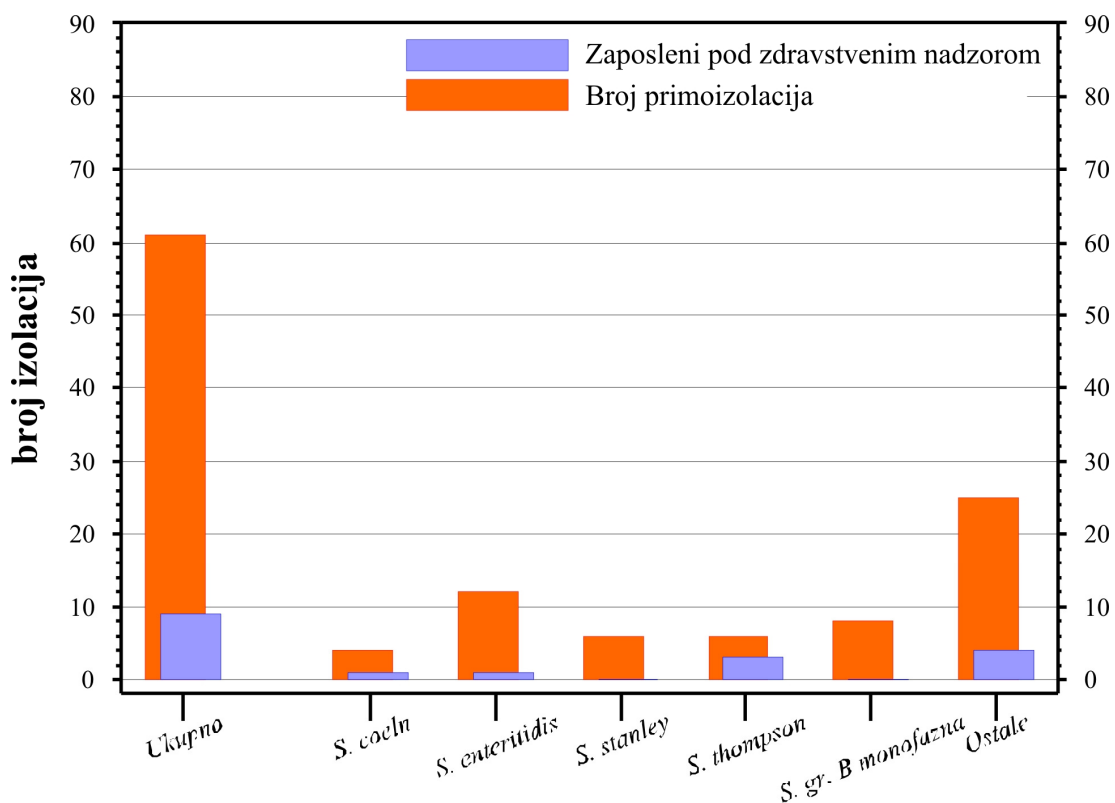
<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2011	93	2	16	11	7	40	10	7
2012	54	-	1	9	9	19	5	11
2013	25	-	4	3	1	7	1	9
2014	27	-	4	3	2	11	2	5
2015	55	2	10	-	3	36	2	2
2016	21	1	14	-	-	5	-	1
2017	19	3	-	-	-	10	6	-
2018	76	0	5	1	8	50	6	6
2019	78	1	14	6	9	35	9	4
2020	61	-	8	2	13	34	2	2

U 2020. godini najčešće izolirana salmonela u Službi za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije bila je *S. enteritidis* (19,7% svih izolacija). Na 2. mjestu po izolaciji je *S. gr. B* monofazna (13,1%), a *S. stanley* i *S. thompson* sa 9,8 % zauzimaju 3. mjesto.

Od ukupnog broja primoizolacija, 9 osoba (14,6%) je bilo među zaposlenima koji su pod obveznim zdravstvenim nadzorom zbog profesionalnog kontakta s namirnicama, što čini tek četvrtinu (24,3%) u odnosu na 2019. godinu (9/37).

Tablica 23. Primoizolacije salmonela u Istarskoj županiji u razdoblju od 2014. do 2020. god.

SEROTIP		Broj primoizolacija						Zaposleni pod zdravstvenim nadzorom							
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	SALMONELLAE - UKUPNO	64	114	66	48	82	78	61	9	7	10	7	28	37	9
1	S. enteritidis	26	49	20	11	6	15	12	1	-	5	1	-	4	1
2	S. typhimurium	2	2	6	1	8	2	3	-	-	3	-	1	1	-
3	S. typhi	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	S. zaiman	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	1	-
5	S. stanleyville	4	13	13	10	7	24	2	-	-	1	1	5	15	1
6	S. tennessee	3	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
7	S. grupe C	3	8	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-
8	S. chester	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	S. agona	-	2	-	-	2	-	3	-	-	-	-	2	-	1
10	S. thompson	6	3	4	3	17	5	6	2	-	-	2	2	3	3
11	S. derby	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
12	S. reading	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
13	S. abony	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	S. napoli	1	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-
15	S. sandiego	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
16	S. infantis	3	3	-	2	-	3	-	1	1	-	-	-	-	-
17	S. london	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-
18	S. kottbus	-	1	-	-	11	-	-	-	-	-	-	2	-	-
19	S. coeln	1	-	1	1	3	3	4	-	-	-	-	1	2	1
20	S. goldcoast	1	-	-	8	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
21	S. halle	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	S. stanley	-	3	4	-	3	-	6	-	2	-	-	1	-	-
23	S. grupe B	4	7	1	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
24	S. panama	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	S. brandenberg	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
26	S. coealis	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
27	S. veneziana	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
28	S. gr. B monofazna	7	17	12	3	4	6	8	1	1	-	1	1	3	-
29	S. albert	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	S. umbilo	-	-	1	-	1	3	1	-	-	1	-	1	1	1
31	S. aderike	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	S. newport	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
33	S. spp	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	S. remo	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
35	S. grupe G	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
36	S. grupe D	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	S. haduna	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
38	S. braenderup	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	S. ndolo	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
40	S. montevideo	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	S. ball	-	1	-	-	3	1	1	-	-	-	-	1	-	-
42	S. dublin	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	S. paratyphi B	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
44	S. saint paul	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
45	S. javiana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
46	S. afula	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
47	S. papuana	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-
48	S. poona	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
49	S. virchow	-	-	-	1	3	3	-	-	-	-	-	3	3	-
50	S. feruch	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-
51	S. singapur	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-

Slika 14. Najčešće izolirane Salmonellae u Istarskoj županiji u 2020. godini

CAMPYLOBACTERIOSIS

Iako, kao i salmoneloze, spada u grupu zoonoza, u poglavlju crijevnih infekcija opisuje se i kampilobakterioza.

U 2020. godini je na području Istarske županije registrirano 19 slučajeva ovog oboljenja; te se tako kampilobakterioza smješta na 5. mjesto svih prijavljenih crijevnih zaraznih bolesti.

U svim prijavljenim slučajevima radi se o izoliranim oboljenjima bez epidemiološke povezanosti.

TOXOINFECTIO ALIMENTARIS

Enterokolitis izazvan kontaminiranom hranom, a koji nije uzrokovan salmonelama, prijavljuje se kao toxoinfectio alimentaris (trovanje hranom).

U 2020. godini prijavljen je 1 sporadičan slučaj trovanja hranom. Na 6. je mjestu prijavljenih crijevnih zaraznih bolesti.

HEPATITIS VIROSA A

Posljednjih godina bilježio se vrlo niski pobol od hepatitisa A, sa izuzetkom u 2018. Godini kad je registrirano 5 , epidemiološki povezanih, slučajeva.

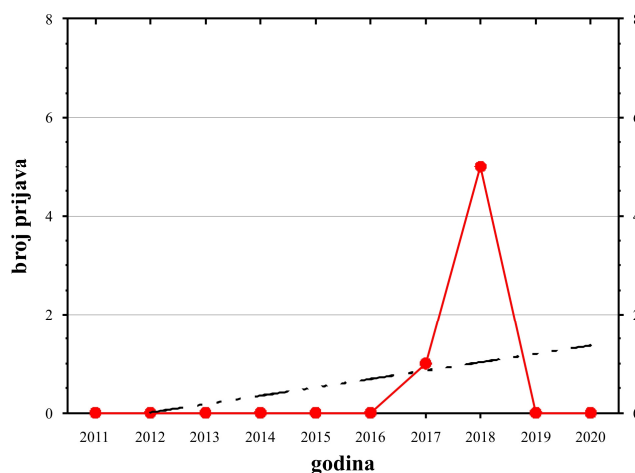
U 2020. godini nije bilo prijava slučajeva akutnog hepatitisa A.

Tablica 24. Hepatitis virusa tipa A u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima u razdoblju od 2011. do 2020. godine

Godina	UKUPNO	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	1	-	-	-	-	-	-	1
2018	5	-	-	-	3	1	-	1
2019	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablica 25. Hepatitis A u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

Godina	Broj	%	Pobol na 100000 stanovnika
2011	-	-	-
2012	-	-	-
2013	-	-	-
2014	-	-	-
2015	-	-	-
2016	-	-	-
2017	1	0,08	0,5
2018	5	0,15	2,4
2019	-	-	-
2020	-	-	-

Slika 15. Hepatitis A u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

5. ANTROPOZOONOZE

FEBRIS Q

Q groznica je antropozoonoza, koja se prijavljuje od 1981. godine. Dugogodišnjim godišnjim praćenjem registrira se nekoliko sporadičnih nepovezanih slučajeva godišnje.

U 2020. godini nije prijavljen niti jedan slučaj oboljenja.

TOXOPLASMOSIS

Toksoplazmoza je antropozoonoza koja ima osobiti epidemiološki značaj u trudnoći. Od životinja najčešći parazitozoše su mačke, psi, kunići, krave, koze, svinje i ovce. Kontakt s navedenim životinjama u trudnoći može rezultirati zaražavanjem, te eventualnim malformacijama ploda. Vrlo važna mjera zaštite od ove bolesti je testiranje trudnica na anamnestička antitijela, te kod negativnog preporuka opreza pri kontaktu sa domaćim životinjama, osobito sa kućnim ljubimcima kod negativnog nalaza

U 2020. godini u mikrobiološkom laboratoriju Zavoda obrađeno je 1807 uzoraka. Kod 4 osobe utvrđen je povišen titar IgM antitijela u krvi metodom ELISA/ELFA, što govori za svježu infekciju; prijavljen je jedan slučaj. Kod 362 osobe utvrđen je anamnestički titar, odnosno IgG antitijela, što govori za prošlu infekciju. U odnosu na 2019. godinu pretraženo je 1% manje uzoraka (1807/1908).

FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALE

U 2020. godini nema prijava slučajeva virusne hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom.

RABIES

U Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije u Puli, kao i u Službama za epidemiologiju Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Rovinj i Umag, provodi se nadzor i cijepljenje u svrhu zaštite ljudi od bjesnoće.

Broj osoba upućenih u antirabične ambulante u 2020. godini manji je od broja upućenih prethodne godine (138/211). Ukupno je cijepljeno 14 osoba.

Tablica 26.

Broj osoba cijepljenih protiv bjesnoće u Istarskoj županiji u 2020. godini

Broj pregledanih osoba iz grupe:		Broj tretiranih		
		cjepivo	cjepivo + serum	ukupno
“A”				
“B”			-	
“C”	31	13	-	13
“D”	105	1	-	1
ukupno	138	14	-	14

Tablica 27.

Broj osoba cijepljenih protiv bjesnoće, distribuiranih prema životinjama od kojih su ozlijeđene ili bile u rizičnom kontaktu u Istarskoj županiji u 2020. i 2019. godini

<i>Ugriz životinje ili kontakt</i>	<i>2020.</i>	<i>2019.</i>
Domaće životinje		
Pas	9	10
Mačka	1	3
Divlje životinje		
Poljski miš	1	-
Štakor	1	1
Vjeverica	2	1
Puh	-	1
Jež	-	2
Ukupno	14	18

Prema podacima iz Veterinarskog zavoda Rijeka u Istarskoj županiji 2020. godine nije bilo pozitivnih nalaza na bjesnoću kod dostavljenih uzoraka životinja, čime se nastavlja dugogodišnji niz godina u kojima se, zahvaljujući provođenju oralne vakcinacije lisica, ne registrira bjesnoća među divljim i/ili domaćim životinjama.

6. PARAZITARNE BOLESTI

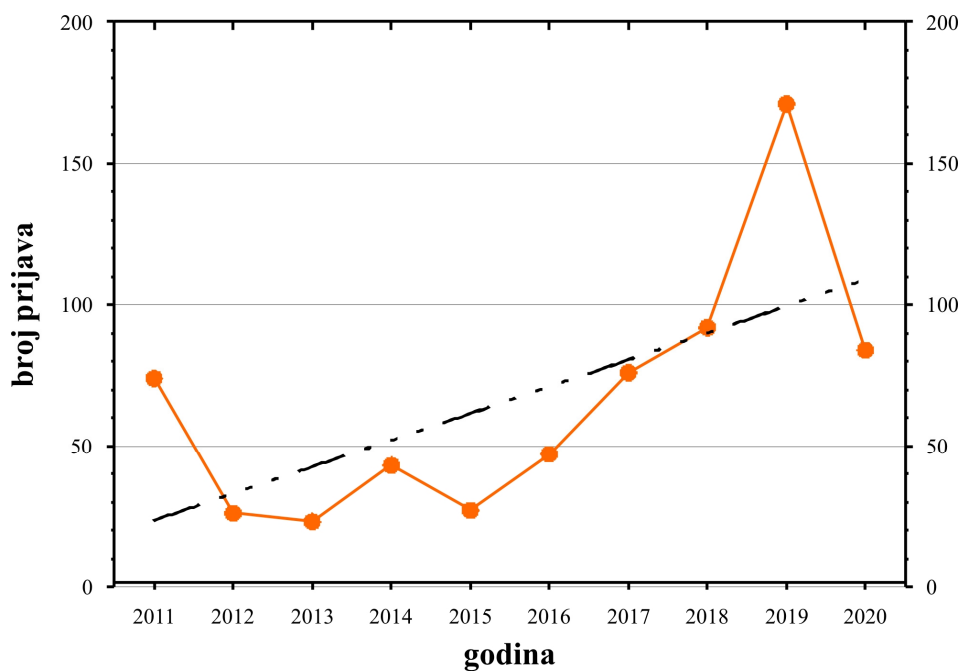
SCABIES

Unatrag više godina prijavljuje se veći broj slučajeva svraba. U 2020. godini su prijavljena 84 slučaja, što ovu kožnu parazitozu smješta na 7. mjesto među prijavljenim zaraznim bolestima, sa udjelom od 1,1 %.

Tablica 28.

Broj prijava svraba u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

Godina	Ukupno prijava
2011	74
2012	26
2013	23
2014	43
2015	27
2016	47
2017	76
2018	92
2019	171
2020	84

Slika 16. Kretanje prijava svraba u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

7. SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI

U spolno prenosive zarazne bolesti spadaju krvno prenosive bolesti (virusni hepatitis tipa B i C, HIV/AIDS bolest); te sifilis, gonoreja, klamidijaza i ostale spolno prenosive bolesti (SPB) koje se prenose direktnim kontaktom. U 2020. godini prijavljeno je 16 oboljelih osoba, a od toga broja 2 prijave (12,5%) odnose se na klamidijazu.

Od ostalih navedenih spolno prenosivih bolesti u prošloj godini prijavljen je jedan slučaj gonoreje i 1 slučaj sifilisa. Registriran je 1 slučaj akutnog hepatitisa B, nije bilo prijava slučajeva nosilaštva HbsAg. Prijavljeno je 6 slučajeva akutnog hepatitisa C, te 5 novootkrivenih HIV pozitivnih osoba.

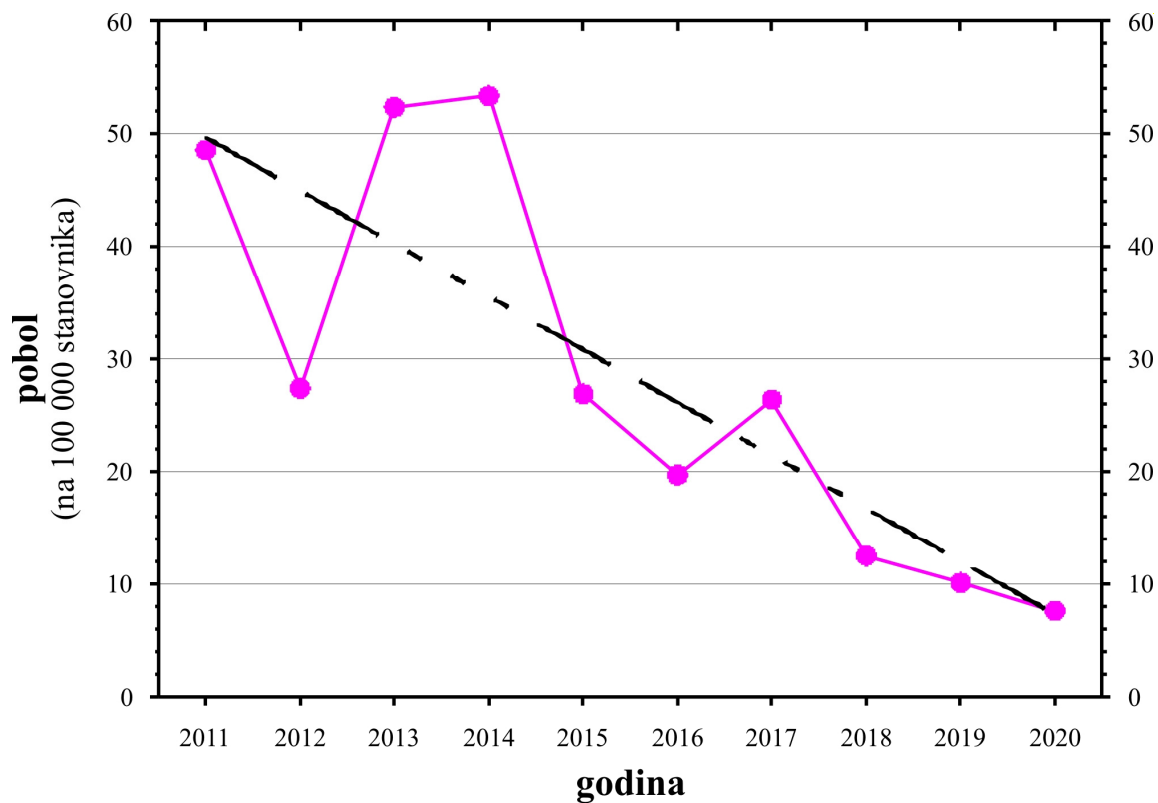
U odnosu na 2019. godinu manji je broj prijava spolno prenosivih bolesti (16/21).

Broj prijava spolnih bolesti u 2020. godini, iznosi 0,2% od svih prijavljenih zaraznih bolesti.

Tablica 29.

Spolne bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

Godina	Broj oboljelih	Pobol na 100.000 st.
2011	100	48,6
2012	57	27,4
2013	109	52,4
2014	111	53,4
2015	56	26,9
2016	42	19,7
2017	55	26,4
2018	26	12,5
2019	21	10,1
2020	16	7,6

Slika 17. Kretanje spolnih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2011. do 2020. godine

Tablica 30.

Broj prijavljenih spolnih zaraznih bolesti prema direktnom putu prijenosa u razdoblju od 2011. do 2020. godine

Godina	Gonorrhoea	Syphilis	Chlamydiasis i ostale STD
2011	1	-	84
2012	1	1	44
2013	-	3	99
2014	2	1	102
2015	1	-	35
2016	2	2	21
2017	1	8	35
2018	-	1	10
2019	-	2	6
2020	1	1	2

NOSILAŠTVO HIV-a i AIDS

Prvi slučajevi zaraze HIV-om u Hrvatskoj zabilježeni su 1985. godine, te se od tada i u Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije vodi registar HIV pozitivnih osoba, osoba oboljelih od AIDS-a, kao i osoba umrlih sa nosilaštvom HIV-a.

Specifičnost entiteta HIV/AIDS oboljenja po pitanju dijagnostike, prijavljivanja i registriranja osoba sa HIV nosilaštvom i AIDS-om je od samih početaka dijagnosticiranja ukazivala na razlike u podacima u republičkom i županijskim Registrima za HIV/AIDS; pri čemu se primjetilo da Hrvatski zavod za javno zdravstvo registrira veći broj osoba sa nosilaštvom HIV-a i oboljelih od AIDS-a u odnosu na županijske Zavode za javno zdravstvo.

Krajem svake kalendarske godine iz republičkog Registra za HIV/AIDS dostavljaju se podaci o HIV nosilaštvu i AIDS-u na republičkoj i županijskim razinama. Na temelju tih podataka revidiraju se i usklađuju podacima iz županijskih registara.

Od 1985., pa do kraja prosinca 2020. godine, u Republici Hrvatskoj je ukupno evidentirano 1827 osoba kojima je dijagnosticirana HIV infekcija, od čega su 572 osobe (31,3%) oboljele od AIDS-a. U istom je razdoblju umrlo 235 osoba zaraženih HIV-om (12,9%). Prema podacima iz istog registra, u Istarskoj županiji je u razdoblju do 2020. godine evidentirano ukupno 79 osoba (4,3% ukupnog broja oboljelih u RH) kojima je dijagnosticirana HIV infekcija, a od kojih je 31 osoba (29,2% dijagnosticiranih u IŽ) oboljela od AIDS-a.

U razdoblju 1985.-2020. je sa nosilaštvom HIV-a u Istarskoj županiji umrlo 15 osoba (19,0% zaraženih).

Tablica 31.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985.-2020. godine) prema vjerojatnom putu prijenosa zaraze

<i>Vjerojatni put prijenosa infekcije</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
MSM put prijenosa	54	68,4
MSF put prijenosa	4	5,0
Injektiranje droga	6	7,6
Oboljeli od hemofilije – zaraženi pripravcima krvi	2	2,5
Nepoznato	13	16,5
Ukupno	79	100,0

Tablica 32.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985.-2020. godine) prema spolu

<i>Spol</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
Muškarci	69	87,3
Žene	10	12,7
Ukupno	79	100,0

Tablica 33.

Registrirani godišnji broj zaraženih HIV-om, oboljelih od AIDS-a i smrti osoba zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji u razdoblju od 1985. do 2020. godine.

<i>Godina</i>	<i>Broj zaraženih HIV-om</i>	<i>Broj oboljelih od AIDS-a</i>	<i>Broj smrti osoba zaraženih HIV-om</i>
1985	1	-	-
1986	2	-	-
1987	5	1	-
1988	3	1	-
1989	-	-	1
1990	1	2	1
1991	1	1	1
1992	2	1	-
1993	1	-	1
1994	3	2	-
1995	-	-	-
1996	1	-	-
1997	-	1	2
1998	2	-	-
1999	6	2	1
2000	1	2	-
2001	2	1	1
2002	1	1	-
2003	2	-	-
2004	-	-	-
2005	1	1	1
2006	3	-	-
2007	-	1	-
2008	5	1	1
2009	-	1	1
2010	1	-	-
2011	7	5	1
2012	1	1	-
2013	4	2	-
2014	1	-	-
2015	6	2	2
2016	3	-	-
2017	-	1	-
2018	5	1	-
2019	3	-	1
2020	5	-	-
Ukupno	79	31	15

Tablica 34.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985-2020.)
prema dobi otkrivanja nosilaštva

<i>Dob</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
15 - 19	3	3,8
20 - 24	8	10,1
25 - 29	4	5,0
30 - 34	20	25,3
35 - 39	15	19,0
40 - 44	13	16,6
45 - 49	3	3,8
50 - 54	4	5,0
55 - 59	1	1,3
61 +	8	10,1
Ukupno	79	100,0

HEPATITIS VIROSA B i C

Virusni hepatitis tipa B se prijavljuje od 1982. godine, a nosilaštvo HBsAg od 1987. godine.

Virusni hepatitis tipa C prijavljuje se od 1992. godine.

U 2020. godini prijavljen je 1 slučaj oboljenja od akutnog B hepatitisa a nije bilo prijava nosilaštva HBsAg.

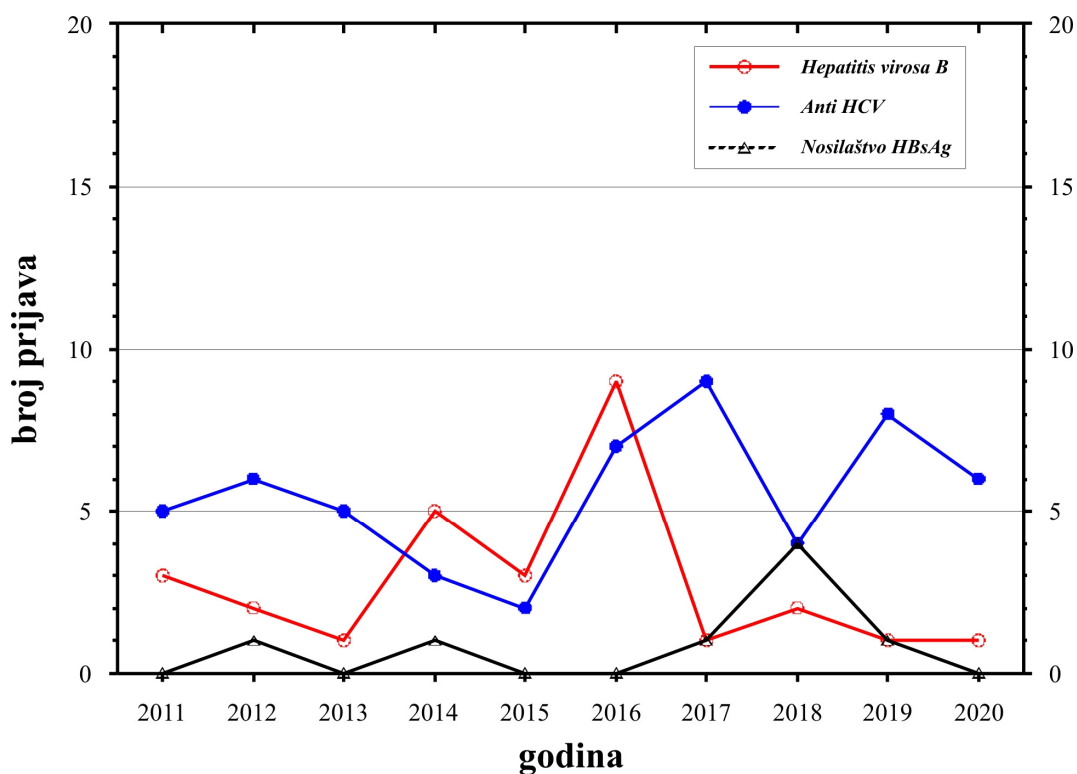
Virusni hepatitis tipa C ubrajamo među spolno prenosive bolesti jer je to jedan od načina prijenosa ove bolesti, iako u mnogo manjoj mjeri nego virusni hepatitis tipa B.

U 2020. godini prijavljeno je 6 slučajeva hepatitis virusa tipa C. Unatoč razlikama u načinu prijavljivanja (HC virusa, HC chr, Anti HCV poz.) naknadna anketiranja upućuju da se ne radi o akutnim infekcijama, već o otkrivanju protutijela na HCV infekciju, uglavnom u nedeterminiranom prethodnom razdoblju.

Tablica 35.

Broj prijava virusnog hepatitisa tipa B i C u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

<i>Godina</i>	<i>Hepatitis virosa B</i>	<i>Nosilaštvo HBsAg</i>	<i>Anti HCV+</i>
2011	3	-	5
2012	2	1	6
2013	1	-	5
2014	5	1	3
2015	3	-	3
2016	9	-	7
2017	1	1	9
2018	2	4	4
2019	1	1	8
2020	1	-	6

Slika 18. Kretanje broja oboljelih od virusnog hepatitisa tipa B i C te nosilaštvo HBsAg u Istarskoj županiji od 2011. do 2020. godine

8. TRANSMISIVNE BOLESTI

LYME - BORRELIOSIS

U 2020. godini prijavljeno je 13 slučajeva lajmske bolesti, što je manje nego u 2019. godini (13/23). Lajmsku bolest uzrokuje bakterija *Borrelia burgdorferi*, prenosi se ubodom krpelja, te ima tipično sezonsko javljanje od lipnja do kolovoza (nerijetko od svibnja do listopada). Najčešće se prijavljuje na temelju kliničke slike (erythema migrans).

RICKETTSIOSES

U 2020., kao ni u 2019. godini nije prijavljen niti jedan slučaj rikecioze.

9. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI

U Istarskoj županiji su tijekom 2020. godine prijavljene 4 epidemije zaraznih bolesti.

Tablica 36.

Broj epidemija prema epidemiološkim područjima

Epidemiološko područje	Broj epidemija
BUZET	-
LABIN	-
PAZIN	1
POREČ	-
PULA	3
ROVINJ	-
UMAG	-
UKUPNO	4

Tablica 37.

Prikaz epidemija tijekom 2020. na području Istarske županije

Mjesto	Vrijeme	Bolest	Uzročnik	Broj oboljelih	Broj izloženih	Izvor zaraze	Put prijenosa
PULA (centar za rehabilitaciju)	II/2020.	svrab	Sarcoptes scabiei	6 (štićenici/ djelatnici i polaznici Centra)	82	nepoznato	direktni i indirektni kontakt
PULA (zdravstvena ustanova)	II/2020.	svrab	Sarcoptes scabiei	4 (djelatnici)	40	nepoznato	direktni i indirektni kontakt
PULA (obiteljski dom za starije)	II/2020.	akutni gastroenterokolitis	nepoznato	4 (štićenici Doma za starije)	14	oboljela štićenica sa izvorom zaraze u obitelji	kapljični kontakti
PAZIN GRAČIŠĆE (obitelj)	VI/2020.	svrab	Sarcoptes scabiei	3 (članovi obitelji)	5	oboljeli član obitelji sa izvorom zaraze u kolektivnom smještaju	direktni i indirektni kontakt

10. ZAKLJUČAK

U Godišnjem biltenu o prikazu zaraznih bolesti za 2020. godinu za Istarsku županiju pojavljuje se nova zarazna bolest COVID-19 (COrona VIRus Disease-2019).

Istarska županija nije ostala pošteđena u novoj pandemiji. Prvi slučajevi zabilježeni su u ožujku 2020.; import oboljenja se povezao sa područjem sjeverne Italije, koje je u tom razdoblju već detektirano kao epidemiološko žarište od strane Europskog centra za kontrolu zaraznih bolesti (ECDC). U Republici Hrvatskoj već su bili zabilježeni prvi potvrđeni slučajevi COVID-19 oboljenja.

Uz novouvedenu zaraznu bolest, u 2020. godini je u Službu za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (lokacije Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj, Umag) ukupno prijavljeno 29 različitih zaraznih bolesti (od 99 bolesti obveznih za prijavu). Broj prijava je, zbog velikog broja oboljelih od COVID-19, 126% veći od prehodne godine (7744/3280). Udio COVID-19 među svim prijavljenim zaraznim bolestima u 2020. godini iznosi 81,4%. Pobol od zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2020. godini iznosi 3686/100.000.

Među prijavljenim zaraznim bolestima u 2020. godini, nakon COVID-19 najčešće prijavljene zarazne bolesti su vodene kozice/herpes zoster, zatim enterokolitis/gastroenteritis/enteroviroze i upale pluća; te helmintoze i svrab.

Ovih 5 zaraznih bolesti (ne računajući udio COVID-19) ukupno čine 80,5% svih ostalih prijavljenih zaraznih bolesti u 2020. godini.

Kapljične zarazne bolesti su, sa udjelom od 92,0%, najčešće prijavljene zarazne bolesti u 2020. godini (7125/7744). U razdoblju od ožujka do prosinca 2020. godine je na području Istarske županije registrirano 6 307 slučajeva COVID-19 oboljenja. 16 slučajeva registrirano je sa smrtnim ishodom.

Među kapljično prenosivim zaraznim bolestima udio COVID-19 je 88,5%. U odnosu na popis stanovništva u Istarskoj županiji iz 2011. (208 055 stanovnika) gruba stopa incidencije iznosi 3031,4/100.000 st. U odnosu na projekcije Državnog zavoda za statistiku RH, po kojoj je u Istarskoj županiji sredinom 2020. godine bilo 210 083 stanovnika, incidencija COVID-19 iznosi 3000,2/100.000 st.

Nakon visokog udjela COVID-19 od 88,5% među kapljičnim zaraznim bolestima, preostali dio čine vodene kozice i herpes zoster sa 6,3%; 3,0% prijava odnosi se na upalu pluća, a 1,6% na streptokokoze (streptokokna angina, skarlatina i erizipel). U odnosu na 2019. godinu registriran je i do višestruko manji broj prijava kako vodenih kozica i herpes zoster (449/1023), tako i upala pluća (210/340), te prijava streptokokoza (111/315).

U 2020. godini prijavljeno je 11 slučajeva aktivne tuberkuloze, što je najmanje u odnosu na proteklih 10 godina. Pad incidencije na 100.000 stanovnika registriran je posljednjih 10-tak godina, i nadalje se pozorno pratiti trend kretanja oboljelih.

U 100% dijagnosticiranih slučajeva uzročnik je bakteriološki dokazan.

U 2020. godini prijavljeno je 1502 osoba oboljelih od gripe. Najveći broj oboljelih uobičajeno se nalazi u dobnim skupinama 7-14 godina (514 oboljelih), 30-64 godine (398 oboljelih) te 1-6 godine (310 oboljelih). Zanimljivo je napomenuti da se pojavom COVID-19 u ožujku 2020., te uvođenjem striktnih epidemioloških mjera vezanih uz sprječavanje širenja COVID-19, već u travnju 2020. u Republici Hrvatskoj, pa tako i u Istarskoj županiji, registrirao nagli pad prijave oboljelih od gripe.

Pobol od crijevnih zaraznih bolesti kojima je hrana glavni put prijenosa je posljednjih godina u stalnom padu. Poboľšani uvjeti opće sanitacije (vodoopskrba, dispozicija otpadnih voda i tvari), higijena prehrane te porast kulturne razine pučanstva zasigurno utječu na smanjeni pobol od ove grupe bolesti. Navedenim mjerama, kao i mjerama kao što su zdravstveni odgoj osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica, kontinuiranim higijensko-epidemiološki nadzorom, te pojačanom osobnom higijenom može se značajno utjecati na daljnje smanjenje učestalosti crijevnih zaraznih bolesti.

Utjecaj COVID-19 vidljiv je i u pojavnosti crijevnih zaraznih bolesti u 2020. godini. Te su bolesti u 2020. godini zauzele udjel od 6,3% u prijavama zaraznih bolesti. Prijavljeno je 495 slučajeva crijevnih zaraznih bolesti, među kojima 295 (59,6%) čine enterokolitisi, enteroviroze i akutni gastroenteritis. Visoko 2. mjesto među crijevnim zarazama pripada prijavama helmintoza (udio 24%), koje u proteklim godinama nisu bile jače zastupljene. Iako benigna infestacija, najčešće u dječjoj dobi, helmintijaza u dječjim kolektivima sve češće ima epidemijski potencijal koji zahtijeva provedbu opsežnih i dugotrajnih kemoprofilaktičkih i higijenskih mjera.

Salmoneloze su posljednjih 10 godina bile u ustaljenom trendu pada pojavnosti, i u 2020., kao i u prethodnoj 2019., ulaze u 10 najčešće prijavljenih zaraznih bolesti sa 0,8% udjela. Nakon više godina u kojima je broj otkrivenih kliconoša salmonele među osobama koje su pod zdravstvenim nadzorom zbog dodira sa namirnicama bio nizak, u 2019. godini je među tim osobama bilo otkriveno 37 kliconoša (48,0% svih izolacija salmonela). U 2020. otkriveno je 9 kliconoša salmonele u neposrednom dodiru sa hranom (14,6% svih izolacija salmonela).

Već niz godina bilježi se pad pojavnosti virusnog hepatitisa tipa A, što kao i kod salmoneloza, govori o dobrom provođenju higijenskih mjera. U 2020. godini nije registriran ni jedan slučaj.

I u 2020. se kao "noviji" entitet ističe kampilobakterioza na 3. mjestu u pojavnosti među crijevnim zaraznim bolestima, sa udjelom od 3,9%. Radi se o izoliranim individualnim prijavama bez epidemijskog širenja.

Među antopozoonozama vodeće mjesto zauzima toksoplazmoza, no unatoč laboratorijskom dokazu svježije infekcije registrira se potprijavljenost iste (1 prijava od 4 dokazane akutne infekcije). Q groznica i dalje bilježi nisku incidenciju, u 2020. godini nije bilo prijava Q groznice.

U 2020. godini je zbog ugriza ili kontakta sa životinjama anketirano 138 osoba,

cijepljeno je 14 osoba (10,1%). Zahvaljujući kontinuiranom cijepljenju lisica, na području Istarske županije već niz godina u pretraženim uzorcima životinja nije izoliran uzročnik bjesnoće.

Unatrag više godina prijavljuje se veći broj slučajeva svraba. U 2020. godini su prijavljena 84 slučaja, što ovu kožnu parazitozu smješta na 7. mjesto među prijavljenim zaraznim bolestima, sa udjelom od 1,1%. Svrab u dječjim kolektivima i u kolektivnom smještaju odraslih/starijih osoba sve češće ima epidemijski potencijal koji zahtijeva provedbu opsežnih i dugotrajnih kemoprofilaktičkih i higijenskih mjera.

Od 4 registrirane epidemije u Istarskoj županiji u 2020. godini epidemiološkim su mjerama obrađene 3 epidemije svraba (75%). Udio epidemija svraba u svim registriranim epidemijama 2019. godine u Istarskoj županiji iznosio je 30,8% (8/26).

U 2020. se registrira niski broj prijave akutnog hepatitisa tipa B, pad broja prijave osoba s antitijelima na virus hepatitisa C, dok je i broj prijave nosilaca HBV na, kroz više godina, ustaljenoj niskoj razini.

Krajem svake, pa tako i 2020. godine, republički Registar za HIV/AIDS dostavlja podatke o nosilaštvu HIV-a i oboljelima od AIDS-a na republičkoj i županijskoj razini.

U razdoblju 1985-2020. godine u Republici Hrvatskoj je registrirano 1827 osoba sa nosilaštvom HIV infekcije, od kojih su 572 oboljele od AIDS-a, a 222 osobe su umrle.

Među na republičkoj razini registriranim osobama sa nosilaštvom HIV-a i AIDS-om, u navedenom razdoblju je sa područja Istarske županije 79 osoba sa nosilaštvom HIV-a (udio Istarske županije u RH 4,3%), 31 osoba je razvila AIDS (udio Istarske županije u RH 5,4%), a 15 osoba je u navedenom razdoblju umrlo (udio Istarske županije u RH 6,7%).

Analiza podataka za Istarsku županiju govori da je 87,3% osoba registriranih sa nosilaštvom HIV-a muškog, a 12,7% osoba ženskog spola. Dominantan put prijenosa je MSM put prijenosa (68,4%), MSF put prijenosa iznosi 5,0%. 7,6% otkrivenih nosilaca HIV-a u Istarskoj županiji čine intravenozni korisnici sredstava ovisnosti. Prema dobi u kojoj je utvrđeno nosilaštvo HIV-a 60,9% nosilaca je u dobnim skupinama između 30-44 godina.

U Istarskoj županiji su tijekom 2020. godine prijavljene 4 epidemije zaraznih bolesti:

1 epidemija akutnog gastroenteritisa i 3 epidemije svraba. Uzročnik nije utvrđen u epidemiji akutnog gastroenteritisa, iako dinamika i put širenja oboljenja upućuje na virusnu etiologiju. U svim epidemijama poduzete su protuepidemijske mjere.

Obrada podataka:

Suzana Mušković, dr.med., spec. epidemiologije
Voditeljica Odjela za provedbu nadzora nad zaraznim bolestima